

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра китайской филологии

Аннотация к дипломной работе

**«Реализация концепта «Срединность» в русской и китайской лингвокультурах
(на примере философско-религиозных трактатов)»**

Матвеева Елизавета Александровна

Руководитель Жуковец Вероника Вячеславовна

2023

РЕФЕРАТ

Матвеева Елизавета Александровна

Реализация концепта «Срединность» в русской и китайской лингвокультурах (на примере философско-религиозных трактатов)

Структура и объём работы: работа состоит из введения, трёх глав, заключения и списка использованной литературы.

Объём: 67 с., список использованной литературы – 50 источников.

Ключевые слова: КОНЦЕПТ, ЯЗЫКОВАЯ КАРТИНА МИРА, КИТАЙСКИЙ ЯЗЫК, СРЕДИННЫЙ ПУТЬ, КОНФУЦИАНСТВО, СРЕДИННОСТЬ, ЛИНГВОКУЛЬТУРА.

Цель работы: раскрыть специфику реализации концепта «Срединность» в китайском и русском языках на примере философского трактата «Срединное и неизменное» и философско-религиозных трактатов раннего христианства.

Объект исследования: философско-этический трактат «Срединное и Неизменное» на китайском и русском языках («中庸» и перевод «Чжун юн» А.Е. Лукьянова) и корпус русскоязычных религиозно-философских текстов периода раннего христианства «Откровения Иоанна Богослова» («Апокалипсис Иоанна») (I в), «Лествица, или Скрижали духовные» (VI в.) и «Древний патерик» в переводе свт. Феофана Затворника.

Предмет исследования: особенности восприятия и функционирования концепта «Срединность» в китайской и русской языковой и национальной картинах мира.

Методы исследования: метод концептуального анализа, культурно-исторический и социокультурный методы, а также контекстуальный и целостный анализ художественного текста; методы сплошной и случайной выборки.

Полученные результаты и их новизна: в ходе исследования были выявлены особенности реализации концепта «Срединность» в китайской и русской лингвокультурах; выделены и рассмотрены теоретические основы в области изучения языковой картины мира и особенностей проявления понятия «концепт». Новизна дипломной работы отражена через концептуальный анализ понятия «Срединность» в лингвистическом и культурном контекстах философско-религиозных трактатов русской и китайской лингвокультур.

Рекомендации по использованию результатов: материалы исследования могут применяться при изучении истории китайской литературы, философии, межкультурной коммуникации, а также стилистики китайского языка.

Область применения: материалы исследования могут быть использованы в преподавании китайского языка и культуры; в работе переводчиков и лингвистов.

РЭФЕРАТ

Матвеева Елізавета Аляксандраўна

Рэалізацыя канцэпта «Сярэдзіннасць» у рускай і кітайскай лінгвакультурах (на прыкладзе філасофска-рэлігійных трактатаў)

Структура і аб'ём работы: работа складаецца з уводзін, трох глаў, заключэння і спіса выкарыстанай літаратуры.

Аб'ём: 67 с., спіс выкарыстанай літаратуры – 50 крыніц.

Ключавыя словы: КАНЦЭПТ, МОЎНАЯ КАРЦІНА СВЕТУ, КІТАЙСКАЯ МОВА, СЯРЭДНІ ШЛЯХ, КАНФУЦЫЯНСТВА, СЯРЭДЗІННАСЦЬ, ЛІНГВАКУЛЬТУРА.

Мэта работы: раскрыць спецыфіку рэалізацыі канцэпта «Сярэдзіннасць» ў кітайскім і рускай мовах на прыкладзе філасофскага трактата «Сярэдняе і Нязменнае» і філасофска-рэлігійных трактатаў ранняга хрысціянства.

Аб'ект даследавання: філасофска-этычны трактат «Сярэдняе і Нязменнае» на кітайскай і рускай мовах («中庸» і пераклад «Чжун юн» А.Я. Лук'янава) і корпус рускамоўных рэлігійна-філасофскіх тэкстаў перыяду ранняга хрысціянства «Адкрыцці Іаана Багаслова» («Апакаліпсіс Іаана») (I ст.), «Лествіца, або Скрыжалі духоўныя» (VI ст.) і «Старажытны патэрык» у перакладзе свц. Феафана Затворніка.

Прадмет даследавання: асаблівасці ўспрымання і функцыянавання канцэпта «Сярэдзіннасць» у кітайскай і рускай моўнай і нацыянальнай карцінах свету.

Метады даследавання: метады канцэптуальнага аналізу, культурна-гістарычны і сацыякультурны метады, а таксама кантэкстуальны і цэласны аналіз мастацкага тэксту; метады суцэльнай і выпадковай выбаркі.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у ходзе даследавання былі выяўлены асаблівасці рэалізацыі канцэпта «Сярэдзіннасць» у кітайскай і рускай лінгвакультурах; вылучаны і разгледжаны тэарэтычныя асновы ў галіне вывучэння моўнай карціны свету і асаблівасцяў праявы паняцця «канцэпт». Навізна дыпломнай работы адлюстравана праз канцэптуальны аналіз паняцця «Сярэдзіннасць» у лінгвістычным і культурным кантэкстах філасофска-рэлігійных трактатаў рускай і кітайскай лінгвакультур.

Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў: матэрыялы даследавання могуць прымяняцца пры вывучэнні гісторыі кітайскай літаратуры, філасофіі, міжкультурнай камунікацыі, а таксама стылістыкі кітайскай мовы.

Галіна прымянення: матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў выкладанні кітайскай мовы і культуры; у працы перакладчыкаў і лінгвістаў.

ABSTRACT

Matveyeva Yelizaveta Alexandrovna

Realization of the concept «Middleness» in Russian and Chinese linguistic cultures (on the example of philosophical and religious treatises)

The structure and contents of study: the work consists of an introduction, three chapters, a conclusion and the list of the sources used.

Scope: 67 pages, the list of used sources – 50 sources.

Key words: CONCEPT, LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD, CHINESE LANGUAGE, MIDDLE WAY, CONFUCIANISM, MIDDLENESS, LINGUISTIC CULTURE.

The purpose of the work: to reveal the specifics of the implementation of the concept of «Middleness» in Chinese and Russian languages on the example of the philosophical treatise «The Middle and the Unchanging» and the philosophical and religious treatises of early Christianity.

The object of the research: the philosophical and ethical treatise «The Middle and the Unchanging» in Chinese and Russian («中庸» and the translation of «Zhong Yun» by A.E. Lukyanov) and the corpus of Russian-language religious and philosophical texts of the period of early Christianity «The Revelations of John the Theologian» («Apocalypse of John») (I c.), «Ladder, or Spiritual Tablets» (VI c.) and «Ancient Pateric» translated by St. Theophan the Recluse.

The subject of the research: features of the perception and functioning of the concept of «Middleness» in the Chinese and Russian linguistic and national worldviews.

The methods of the research: conceptual analysis method, cultural-historical and socio-cultural methods, as well as contextual and holistic analysis of a literary text; continuous and random sampling methods.

The results and their novelty: in the course of the study, the features of the implementation of the concept of «Middleness» in Chinese and Russian linguistic cultures were revealed; the theoretical foundations in the field of studying the linguistic picture of the world and the features of the manifestation of the concept of «concept» are identified and considered. The novelty of the thesis is reflected through a conceptual analysis of the concept of «Middleness» in the linguistic and cultural contexts of philosophical and religious treatises of Russian and Chinese linguistic cultures.

Recommendations for using the results of the research: the research materials can be used in studying history of Chinese literature philosophy, intercultural communication, stylistics of the Chinese language.

Applicable scope: the research materials can be used in teaching Chinese language and culture; in translation and linguistics.